

HENRY COTTON DE MAESTRO

door Michael McDonnell

De hedendaagse golfprofessional heeft veel te danken aan Henry Cotton, 'De Maestro'. Vijftig jaar geleden streek hij de gevestigde orde tegen de haren in door de maatschappelijke barrières, die pro's als tweederangs burgers beschouwden, af te breken. Begin dit jaar werd Cotton 80 jaar.

Vertaling: Rita Hittema
Overgenomen van de serie 'The
Golfing Greats' uit Golf
Illustrated.

Wanneer historici over het verschijnsel superstar gaan nadenken – of eigenlijk hoe geluk uiteindelijk roem inhaalde – moeten ze wel het leven en het tijdperk van Henry Cotton bestuderen. We hebben onze sporthelden altijd aanbeden. Zelfs de Romeinen vereerden hun gladiatoren, maar de moeilijkheid was dat deze krijgers nooit echt ontsnapten en na de grote wedstrijd stevast werden opgesloten.

Totdat Henry Cotton zich aandeed, hing profsport zijn jas nog steeds aan een spijker in een schuur. Door het afbreken van de maatschappelijke barrières die zijn medeprofessionals op hun plaats hadden gehouden, deed Cotton meer dan alleen zorgen dat ze wat geld verdienden. Hij eiste een totaal nieuwe visie op het talent van de sportman en hield vol dat zo'n uitmuntende eigenschap meer was dan slechts een geluk bij de geboorte. Tot die tijd stond een dergelijk talent gelijk aan de vaardigheid van een goochelaar en gold als zodanig niet als een gepaste betrekking voor volwassen mannen. Cotton zou dat allemaal veranderen door een starre leer aan te hangen dat groot talent – of het nu om een chirurg, rechter, ingenieur of sportman ging – volledige erkenning verdiende. Het was, kortom, de Gospel van Profsport.

Hij deed het uiteraard voor zichzelf. Maar door zijn talent en zijn sterke aanwezigheid in de jaren dertig veroorzaakte hij een nieuwe stroming in de profsport, die de allerbesten tot sterren verhief met een publiek dat vaak geen specialistische kennis van de sport bezat. (Hoe kon Cotton anders in de jaren dertig de vedette zijn in het Londense Coliseum Theatre en zijn golfswing demonstreren voor uitverkochte zalen)? Zelfs deze verbazingwekkende onderneming was slechts een onderdeel van een manier van leven die weigerde een conventionele rol te accepteren, niet in een hokje geplaatst

wilde worden en bijna iedere nieuwe dag zijn eigen normen creëerde.

Maar het is wel een eigenschap van alle grote artiesten dat ze zich volgens hun eigen normen gedragen en zich niet bewust zijn van al het andere. Cotton was hierdoor niet altijd even populair. Hij was een schooljongen die de regels van zijn klas overtrad door te weigeren om sport 'alleen voor de lol' te beoefenen. Voor Cotton was het een serieuze zaak en hij zette zich er ook volledig voor in.

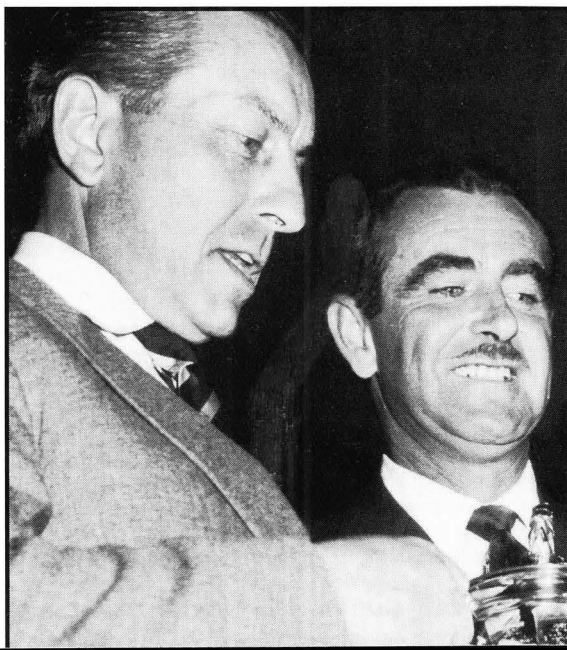
BETALEN ...

Hij stopte gewoon met een wedstrijd als hij slecht scoorde en waarschijnlijk geen groot bedrag zou winnen. Ook verzoon hij geen 'slechte rug' als excuus. In plaats daarvan verklaarde hij dat hij het niet de moeite waard vond om door te spelen. Bij de prijsuitreiking van een Frans Open voor de oorlog wierp hij een vernietigende blik op zijn cheque. Vervolgens zei hij tegen de organisatoren dat het bedrag een belediging was en als ze het beste wilden ze er voor moesten betalen! Hij wist waar hij het over had. Hij verbleef regelmatig in een suite in Claridges en bezat een schitterend huis in Eaton Square. Hij had veel personeel in dienst, was dol op snelle dure wagens en was over de hele wereld een bekende verschijning op plaatsen waar veel miljonairs vertoefden. Hij droeg pakken van Savile Row. Hij sprak vloeiend Frans, Spaans en Portugees. Hij was een charismatische persoonlijkheid en een enorme publiekstrekker, alsof hij filmster was. Hij speelde niet alleen golf. Hij gaf een voorstelling. De baan was zijn Bühne. Daarom stond hij bekend als 'De Maestro'. Hij was al dik in de zeventig toen hij op een middag besloot negen holes op mijn club te spelen. Hij was toen een redelijke 10-handicapper die zichzelf meestal korte putts 'gaf' omdat, zoals hij uitlegde, 'Ik in mijn tijd er genoeg in de hole heb geslagen, beste jongen, ik hoef niets meer te bewijzen.' Hij kwam vroeg en tegen de tijd dat we de eerste tee bereikten, had de Cotton-magie al gewerkt. Er kwam publiek om hem te zien spelen. Deze trouw brengt hem nog steeds een beetje van zijn stuk omdat hij zich terdege bewust blijft van het verschil tussen zijn legende en de werkelijkheid. Tegenwoordig wordt hij liever niet gezien op de golfbaan. Hij wil gewoon zijn trouwe aanhang, die Henry Cotton nog steeds ziet als het sluikharige matinee-idoel dat moeite-loos een wedstrijd won, niet teleurstellen.

STIMULEREND

Let wel, de tegenwoordige, kwajongensachtige patriarch die zijn tijd verdeelt tussen zijn geliefde Penina in de Algarve en Groot-Brittannië, waar hij door het hele land bezoeken aflegt, is zeker niet iemand die niets te vertellen heeft. Hij heeft een onuitputtelijke hoeveelheid verhalen – sommige niet na te vertellen – en een onverzadigbare nieuwsgierigheid naar de wereld, waardoor hij altijd stimulerend gezelschap is.

Henry Cotton en de Amerikaan
Lloyd Mangrum als captains van
de Ryder Cup teams in 1953.

Zijn eettafel in het vijfsterren Penina Hotel waar hij momenteel woont, is altijd een rumoerige en populaire plek.

De curieuze tegenstrijdigheid van deze ambitieuze, welvarende man is dat hij nooit echt hebberig is geweest – tenminste niet wat betreft persoonlijke bezittingen. Prestaties en klasse waren altijd belangrijker. Ik weet nog dat ik hem een keer in zijn woning in Eaton Square opzocht en hij mijmerde: 'Ik beschouw dit niet als mijn eigendom, maar meer als iets wat ik zolang mag lenen'. Al voor de dood van zijn toegewijde vrouw Toots, die ongetwijfeld de grootste invloed op hem heeft gehad, hadden ze hun schitterende villa naast de eerste tee van Penina verlaten. Cotton zelf had veel van zijn bekers en medailles weggegeven aan mensen van wie hij dacht dat ze ze goed zouden bewaren. Hij is misschien wel de meest geletterde sportman uit zijn tijd en alleen de Amerikaan Bobby Jones had evenveel inzicht in het spel als hij. Maar wat Cotton nog steeds heeft, hoewel de glorie allang verleden tijd is, is een niet aflatend enthousiasme voor het spel. Zelfs nu zal hij nog een nieuwe stok proberen als hij denkt dat zijn afslagen daarmee een paar meter verder komen. (Hij heeft een keer twee opgeblazen ballonnen onder zijn trui gestopt om de problemen van een vrouw tijdens de swing te 'ervaren'). Dit nu is de legende terwijl hij zojuist tachtig is geworden. Hij kan terugkijken op een leven waarin hij golf binnen het bereik van duizenden bracht. Cotton amuseerde ze niet alleen met zijn talent, maar hij heeft ook geholpen bij de oprichting van de Golf Foundation die het spel aan volgende generaties heeft geleerd. Persoonlijk moedigde hij jonge profs aan met zijn eigen 'Rookie' onderscheiding (een lofbetuiging die net zo belangrijk was als de persoonlijke cheque die hij overhandigde) en hij liet spelers moeilijke tests doen, vooral op Penina, om ze hun vaardigheden te laten zien.

STAAT VAN DIENST

Het is een feit dat geen enkele sportman ooit zoveel voor de sport heeft gedaan als Cotton. Zijn trouwste vrienden en aanhangers zijn nog steeds verbaasd dat hij nooit een onderscheiding heeft gekregen voor alles wat hij voor de golfsport heeft gedaan (de MBE was voor zijn inspanningen voor het Rode Kruis tijdens de Tweede Wereldoorlog, toen hij geld inzamelde bij demonstratiewedstrijden nadat hij lichamelijk afgekeurd was voor de Royal Air Force).

Voor Cotton is dit onderwerp allang verleden tijd. Per slot van rekening kan niemand aan zijn overwinningen komen. Die zijn voor altijd. Hij maakte een eind aan de Amerikaanse overheersing door in 1934 het Open op Royal St George's te winnen. In 1937 versloeg hij de allerbeste spelers ter wereld – het hele US Ryder Cup team – op een moeilijke baan (Carnoustie) en met verraderlijk weer. Hij was al 40 toen hij de titel voor de derde maal won. Zo'n staat van dienst zegt toch wel genoeg.

De wereld die Cotton voor hemzelf creëerde, voor medeprofessionals, zijn fans en golf liefhebbers, was afhankelijk van een golfswing en het vermogen deze beter te gebruiken dan iemand anders. Zelfs hij weet niet meer hoeveel tijd, discipline en hartzeer het proces heeft gekost. Maar het resultaat was dat het aanzien van de golfsport voor altijd is veranderd... en dat de topgolfers van tegenwoordig het heel vanzelfsprekend vinden om miljonair te zijn. Cotton vindt dit ook heel amusant. De spijker in de schuur is slechts een herinnering. Heeft hij wel echt bestaan? □

